

PÄÄTÖS

Nro 135/2014/2

Dnro ESAVI/29/04.09/2014

Annettu julkipanon jälkeen
21.8.2014

ASIA Enäjärven padon rakentamista koskevien määräaikojen pidennys, Lohja

HAKIJA Lohjan kaupunki

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lohjan kaupunki on 24.2.2014 aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt Enäjärven padon rakentamista koskevien töiden aloittamiseen lisäaikaa 21.3.2017 saakka ja valmiiksi saattamiselle 21.3.2019 saakka hakemukseen liitetyn selvityksen mukaisesti Lohjan kaupungissa.

PERUSTE HAKEMUKSELLE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 8 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

AIKAISEMMAT PÄÄTÖKSET

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 14.9.2007 antamallaan päätöksellä nro 111/2007/3 myöntänyt Karjalohjan kunnalle luvan pohjapadon rankentamiseen Enäjärven luusuaan hakemukseen liitetyn Uudenmaan ympäristökeskuksessa 24.9.2004 laaditun ja 23.3.2006 tarkistetun suunnitelman mukaisesti Karjalohjan kunnassa sekä pysyvän käyttöoikeuden pohjapatoa varten tarvittaviin Karjalohjan kunnan Nummijärven kylässä sijaitseviin maa- ja vesialueisiin. Lupamääräyksen 10) mukaan lupapäätöksen tarkoittamat työt on aloitettava kolmen ja saatettava olennaisin osin loppuun viiden vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta uhalla, että lupa raukeaa.

Vaasan hallinto-oikeus on 20.7.2009 antamallaan päätöksellä nro 09/0241/1 täydentänyt pohjapadon rakenteita koskevaa lupamääräystä 1).

Korkein hallinto-oikeus ei ole 21.3.2011 antamallaan päätöksellä taltionumero 751 muuttanut Vaasan hallinto-oikeuden päätöstä.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Määräaika Enäjärven pohjapadon rakennustöiden aloittamiselle päättyy 21.3.2014. Karjalohjan kunta on yhdistynyt Lohjan kaupunkiin 1.1.2013, minkä vuoksi hakemuksen rakennustöille asetettujen määräaikojen jatkamiseksi tekee Lohjan kaupunginhallitus. Lohjan kaupunkiin liittyi samaan aikaan myös Nummi-Pusulän kunta. Kuntien yhdistymisen myötä uusitaan hallintosäännöt, määräykset ja ohjeet. Myös kuntien toimintatapoja yhdistetään. Tämä on hidastanut eri kunnissa käynnissä olevien keskeneräisten ja vireillä olevien asioiden käsittelyä.

Enäjärven patohankkeen toteuttaminen on mm. tämän vuoksi siirtynyt. Nykyisen Lohjan kaupungin taloustilanteen vuoksi padon rakennuskustannuksista sopiminen on vielä kesken. Tavoitteena on saada mahdollisimman moni asianosainen taho, joka hyötyy hankkeesta, mukaan rahoittamaan hanketta. Tällaisia tahoja ovat mm. Salon kaupunki, jonka alueelle Enäjärvi sijoittuu huomattavalta osin, sekä järven osakaskunnat, suurimmat vesialueiden omistajat ja Enäjärven suojeluyhdistys ry. Myös ulkopuolisia rahoittajia etsitään.

Kyseisten tahojen kanssa on jo päätetty pitää pohjapadon rakentamisen rahoittamisesta neuvottelutilaisuus 5.3.2014 Lohjan kaupungintalolla. Rahoitus on tarkoitus saada järjestettyä tänä vuonna ja hanke toteutettua talvikautena 2014–2015. Toteutus on myös kiinni otollisista säästä, joten padon rakentamiselle anotaan kolmen vuoden lisääaikaa.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Uudenmaan ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueilta sekä Lohjan ja Salon kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisilta 11.4.2014 mennessä.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYS

Lohjan kaupunki on 21.3.2014 aluehallintovirastolle toimittamassaan hakemuksen täydennyksessä pyytänyt saada aloittaa pohjapadon rakentamisen muutoksenhausta huolimatta.

LAUSUNNOT

1) Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue on lausunut, että lisääaikaa pohjapadon rakentamiselle voidaan myöntää. Tarkkailua koskevaa lupamääräystä 9) tulee kuitenkin täydentää seuraavasti:

Lisäksi vedenkorkeuden ja virtaaman tarkkailutulokset tulee toimittaa suoraan ympäristöhallinnon HERTTA-tietojärjestelmään sähköisenä siirtotiedostona. Tällöin tulokset saadaan myös julkisesti nähtäville OIVA – Ympäristö- ja paikkatietopalveluun.

2) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että Enäjärven länsiosan vesimuodostuman ekologisen tilan luokka on Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman alustavan luokituksen mukaan tyydyttävä. Tavoitteena on saavuttaa hyvä tila vuoteen 2021 mennessä. ELY-keskus on katsonut, että pohjapadon rakentamiselle voidaan myöntää lisää aikaa hakijan esittämällä tavalla.

3) Lohjan kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta on todennut, että pohjapadon rakentamiselle on esitetty perusteltuja syitä ja puoltanut siksi jatkoajan myöntämistä padon rakentamiselle.

4) Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on lausunut, että hanke on osa Kiskonjoen kunnostusprojektia. Padon rakentamisella on tarkoitus alivesiä nostamalla parantaa Enäjärven virkistyskäyttöä ja ehkäistä vesialueiden ruohottumista. Lautakunta on puoltanut pohjapadon rakentamiselle asetetun määräajan jatkamista.

OIKAISUVAATIMUSTEN KÄSITTELY LOHJAN KAUPUNGINHALLITUKSESSA

Lohjan kaupunginhallituksen 17.2.2014 § 50 päätökseen hakea määräaikojen pidentymistä Enäjärven pohjapadon rakentamista koskevien töiden aloittamiselle ja valmiiksi saattamiselle ei ollut liitetty valitusosoitusta. Kaupunginhallitukselle oli saapunut päätöksen jälkeen kolme oikaisuvaatimukseksi nimettyä asiakirjaa. Oikaisuvaatimuksen ovat tehneet BB, AA sekä CC ja DD. Kirjelmissä on kaupunginhallituksen mukaan oltu huolissaan pohjapadon rakentamisesta ja sen vaikutuksista vedenpinnan tasojen nousuun Enäjärvellä. AA sekä CC ja DD kirjelmissä oli vaadittu lisäksi oikaisua siihen, että kaupunginhallituksen päätöstä ei ole katsottu valituskelpoiseksi.

Hakija on toimittanut oikaisuvaatimukset 14.3.2014 hallintolain 21 §:n mukaisesti aluehallintovirastoon, koska kaupunginhallituksen päätöksen ei ole katsottu olevan muutoksenhakukelpoinen. AAn sekä CCn ja DDn oikaisuvaatimukset oli muutoksenhakuoikeutta koskevilta osin otettu käsiteltäväksi myös itseoikaisupyynnöinä kaupunginhallituksen 17.3.2014 pitämässä kokouksessa.

Hakija on toimittanut aluehallintovirastoon Lohjan kaupunginhallituksen pöytäkirjan 17.3.2014 § 99, jossa oli päätetty ottaa AAn ja perikuntien-oikaisuvaatimukset itseoikaisupyynnönä käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus oli päättänyt, ettei sen päätöstä 17.2.2014 § 50 muuteta oikaisuvaatimus- tai valituskelpoiseksi, koska kysymys on valmistelua koskevasta päätöksestä. Kaupunginhallitus on ottamatta käsittelyyn oikaisuvaatimuksia muilta osin siirtänyt AAn, BBn sekä CCn ja DDn kirjelmät aluehallintoviraston käsiteltäväksi.

AA on 2.4.2014 päivätyssä kirjelmässään kaupunginhallitukselle pyytänyt Lohjan kaupunginhallitusta peruuttamaan pohjapadon rakentamisen jatko-aikaa koskevan hakemuksen. Kaupunginhallitus on päätöksellään 28.4.2014 § 196 päättänyt olla vetämättä pois hakemustaan.

KIRJELMÄ

AA on 24.3.2014 aluehallintovirastoon toimittamassaan kirjelmässä muun ohella todennut, ettei Lohjan kaupunginhallituksen päätös 17.2.2014 § 50 ole lainvoimainen. AA on katsonut, että päätöksestä voi valittaa 30 päivässä Helsingin hallinto-oikeuteen. Tästä syystä Lohjan kaupunki ei olisi voinut lainvoimaa vailla olevan päätöksen perusteella panna vireille hakemustaan aluehallintovirastossa jo 21.2.2014.

AA on vaatinut, että aluehallintovirasto "nollaa" Lohjan kaupungin hakemuksen ja palauttaa asiakirjat hakijalle.

OIKAISUVAATIMUKSET

Lohjan kaupunginhallituksen aluehallintovirastolle hallintolain 21 §:n perusteella siirtämissä oikaisuvaatimuksissa on esitetty:

1) BB on muun ohella kertonut, että Sammatin Enäjärvellä on kauan vallinnut uhka rakentaa pato järven lasku-uomaan. Rantakiinteistön omistajana hän on katsonut, että kiinteistö on uhanalainen, koska vedenkorkeus ei ole muuttunut 45 vuoteen. Sitä vastoin kukkulalla sijaitsevat kiinteistöt eivät ole vaarassa. BB on kokenut epäoikeudenmukaiseksi sen, että myönnetään rakennuslupia ja sen jälkeen vedenkorkeutta nostetaan. Lopuksi BB on todennut, ettei vedenkorkeuden nostaminen ole välttämätöntä.

2) AA on kahdessa eri oikaisuvaatimuksessaan kertonut muun ohella, että Enäjärvellä on toistakymmentä vuotta vallinnut uhka rakentaa pato järven lasku-uomaan. Osa ranta-asukkaista on vastustanut padon rakentamista. On ajateltu, että uhka lakkaa kun korkeimman hallinto-oikeuden asettama määräaika 21.3.2014 töiden aloittamiselle päättyy, ellei rakentamista ole tuolloin aloitettu.

AA on korostanut, että Lohjan kaupunki ei ole padon rakentamista koskevan luvan saaja. Hän on katsonut, että Lohjan kaupunginhallituksen 17.2.2014 § 50 päätös olisi valituskelpoinen. Määräajan pidentämistä koskevan hakemuksen vireille paneminen ei kuulu kaupungin toimivaltaan. Hanketta ei ole koskaan aloitettu, eikä toteutettu. Päätöstä hankkeen toteuttamiseksi ei ole koskaan tehty ja padon rakentamista koskeva lupa on umpeutunut. Lisäksi hän on todennut olevansa asianosainen asiassa sillä perusteella, että hän omistaa kolme Enäjärveen rajoittuvaa kiinteistöä.

3) CCn ja DDn puolesta EEn oikaisuvaatimus on asiasällöltään samankaltainen kuin 2) kohdassa AAn oikaisuvaatimus.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on lausunut, että AAn muistutuksen aiheena on, että Lohjan kaupunginhallituksella ei olisi vielä ollut oikeutta panna täytäntöön päätöstään lisäajan hakemisesta. Tältä osin hakija on viitannut Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen 19.5.2014 nro 14/0393/2, jossa se on todennut, että kaupunginhallituksen päätös 17.2.2014 § 50 on luonteeltaan kuntalain 91 §:ssä tarkoitettua valmistelua, joten siitä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta. Näin ollen sen täytäntöön panemiseen ei ole estettä.

Lausunnoissa ja muistutuksissa ei ole tullut esille mitään sellaista erityistä seikkaa tai asiaa, jotka estäisivät tai muuttaisivat Lohjan kaupunkia käyttämästä vesilain mukaista oikeutta hakea pohjapadon rakentamiselle jatkoaikaa. Lohjan kaupunki pitääytyy päätöksessään hakea Enäjärven pohjapadolle jatkoaikaa aiemman päätöksensä mukaisin perusteluin ja ehdoin.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Käsittelyratkaisu

1) Aluehallintovirasto jättää toimivaltaansa kuulumattomana tutkimatta Lohjan kaupungin pyynnön saada aloittaa pohjapadon rakentamisen muutoksenhausta huolimatta.

Aluehallintovirasto voi vesilain 3 luvun 16 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä lupapäätöksessä tai lupapäätöksen valitusajan kuluessa tai 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta oikeuttaa hakijan ryhtymään jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin. Sitä vastoin aluehallintovirasto ei ole ottaen huomioon vesilain 15 luvun 7 § toimivaltainen viranomaisen oikeuttamaan hakijan aloittamaan työt tämän määräaikaisten pidentämistä koskeva päätöksen perusteella ennen sen lainvoimaiseksi tulemista. Aluehallintovirasto toteaa, ettei tämä päätös ole lupapäätös.

2) Aluehallintovirasto ottaa käsiteltäväksi BBn, AAn ja CCn ja DDn, aluehallintovirastoon siirretyt oikaisuvaatimukset asiassa esitettyinä muistutuksina siltä osin, kuin ne koskevat tätä määräaikaisten pidentämistä koskevaa hakemusta.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta ainoastaan hankkeen vaikutusalueella toimivien valtion ja kuntien valvontaviranomaisten lausunnot antamatta hakemusta tiedoksi kuuluttamalla. Tämän vuoksi on oikaisuvaatimuksia tehneiden oikeutta ja etua silmällä pitäen tarkoituksenmukaista käsitellä vaatimukset muistutuksina hakemuksesta.

Asiaratkaisu

Aluehallintovirasto pidentää Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 1.4.2007 antaman päätöksen nro 111/2007/3 lupamääräyksessä 10) asetetut määräajat töiden aloittamiselle ja loppuunsaattamiselle siten, että työt on aloitettava viimeistään 21.3.2017 ja saatettava olennaisilta osin loppuun viimeistään 21.3.2019 uhalla, että lupa raukeaa.

Tämän lisäksi aluehallintovirasto tarkistaa tarkkailua koskevan lupamääräyksen 9) siten, että toisen kappaleen loppuun lisätään seuraava virke

=====

Lisäksi vedenkorkeuden ja virtaaman tarkkailutulokset on toimitettava suoraan ympäristöhallinnon HERTTA-tietojärjestelmään sähköisenä siirtotiedostona.

Perustelut

Karjalohjan ja Nummi-Pusulan kunnat ovat liittyneet Lohjan kaupunkiin 1.1.2013. Kuntaliitosten vuoksi Enäjärven pohjapadon rakennustöitä ei ole voitu aloittaa määräpäivään 21.3.2014 mennessä. Määräajan pidentämistä koskeva hakemus on tullut aluehallintovirastossa vireille 24.2.2014 eli ennen määräajan päättymistä. Rakennustöiden aloittamista ja valmiiksi saattamista koskevien määräaikojen pidentämiseen on vesilain 3 luvun 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu erityinen syy.

Määräajan pidentämistä koskevassa päätöksessä voidaan tarkistaa tai täydentää luvan määräyksiä. Tarkkailua koskevaan lupamääräykseen 9) on Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen vaatimuksesta lisätty määräys tarkkailutulosten toimittamisesta HERTTA-tietojärjestelmään.

Sovelletut säädökset Vesilain 3 luvun 8 §:n 3 momentti

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa asiassa annetut lausunnot huomioon ratkaisusta ilmenevällä tavalla.

Aluehallintovirasto toteaa BBn, AAn sekä CCn ja DDn kuolinpesien muistutuksista sekä AAn 24.3.2014 toimittamasta kirjelmästä, että tässä asiassa on kysymys ainoastaan määräaikojen pidentämisestä lainvoimaisen päätöksen mukaisille rakennustöille. Muistutuksissa eikä kirjelmässä ole esitetty mitään sellaista, jonka perusteella hakemusta ei voisi hyväksyä, koska vesilain mukaiset edellytykset ovat olemassa. Hakija on lisäksi selityksessään ilmoittanut, että Lohjan kaupunginhallituksen päätös 17.2.2014 § 50 on Helsingin hallinto-oikeuden 19.5.2014 antaman päätöksen nro 14/0393/2 mukaan luonteeltaan kuntalain 90 §:ssä tarkoitettua valmistelua, joten siitä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 1 206 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen vuosina 2014 ja 2015 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan pohjapatoa, jonka padotusalue on suuri (koko yli 4 km²), koskevan asian käsittelystä peritään 12 060 euroa. Jos kysymys on yksittäisen lupamääräyksen teknisluonteisesta muuttamisesta, maksun suuruus on 10 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Käsittelymaksun suuruudeksi tulee siten 1 206 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Lohjan kaupunki

Jäljennös päätöksestä

Lohjan kaupunki

Salon kaupunki

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköpostitse)

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköpostitse)

Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Tietoverkossa olevasta päätöksestä

tiedot poistettu

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Lohjan ja Salon kaupunkien virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite Valitusosoitus

Birgitta Vauhkonen

Merja Ahti

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Birgitta Vauhkonen ja esitellyt ympäristölakimies Merja Ahti.

MA/sl

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **22.9.2014**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki
puhelin:	(vaihe) 0295 016 000
fax:	09 6150 0533
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallinto-viranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapuksista, joissa maksua